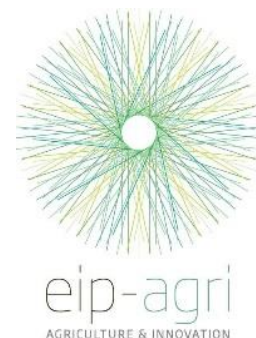

„Inšpirácie k inováciám“

Inšpiratívna myšlienka

SMART - inovatívny pohľad na výkonnosť udržateľnosti fariem

Dodávka potravín pre rastúcu svetovú populáciu významne prispieva k ekologickým a spoločenským výzvam. Súčasne existuje rastúci dopyt zo strany politik, spoločnosti a

potravinárskeho sektora na zlepšenie udržateľnosti v poľnohospodárstve. Prostredníctvom operačného riadenia/manažmentu operácií môžu poľnohospodári prispieť k zlepšeniu udržateľnosti a prispôbiť svoje poľnohospodárstvo budúcim výzvam. Poľnohospodári však ťažko posudzujú svoju výkonnosť udržateľnosti spoločným porovnateľným spôsobom. Taktiež nie je vždy jasné, či sú spotrebitelia schopní posúdiť, aká je udržateľnosť danej poľnohospodárskej komodity, alebo potravinárskeho výrobku. Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO - Food and Agriculture Organization) vypracovala Usmernenia na posúdenie udržateľnosti potravín a poľnohospodárstva (SAFA – Sustainability Assessment of Food and Agriculture systems), s cieľom „poskytnúť spoločnú interpretáciu/reč pre udržateľnosť“ (<http://www.fao.org/nr/sustainability/sustainability-assessments-safa/en/>).

Usmernenia sú rozdelené na témy ako „voda“, „materiály a energia“, „biodiverzita“ a „dobré životné podmienky zvierat“, pričom každá z nich je rozdelená na jednotlivé podtémy. Na podporu poľnohospodárov pri plnení týchto

usmernení vyvinul Výskumný inštitút pre ekologické poľnohospodárstvo (FiBL) praktický nástroj na monitorovanie a hodnotenie udržateľnosti (SMART- Farm Tool), ktorý umožňuje systematicky zaznamenávať a hodnotiť konkrétnu udržateľnosť a výkonnosť poľnohospodárskych podnikov.

SMART - ako to funguje

Nástroj používa holistický prístup, ktorý sa zameriava na dosiahnutie daného stupňa a cieľa farmy, v súvislosti s každou témou udržateľnosti, na základe FAO usmernení SAFA. Dosiahnutie cieľov a výsledkov sa hodnotí pomocou prístupu hodnotenia založeného na viacerých kritériách s približne 300 indikátormi, ktoré možno vyhodnotiť priamo v poľnohospodárskom podniku, za približne 2-3 hodiny. Posúdenie zahŕňa zhromažďovanie údajov v podniku, spracovanie a analýzu údajov. Po vyhodnotení dostane poľnohospodárstvo podrobnú, automaticky vygenerovanú správu/posudok, ktorá znázorňuje výkonnosť udržateľnosti podniku. Tá zahŕňa pozitívne faktory, ako aj potenciál na zlepšenie pre každú oblasť udržateľnosti programu SAFA.

SMART - výhody

Prostredníctvom tohto nástroja môže poľnohospodár merať udržateľnosť svojho poľnohospodárskeho podniku v súlade s medzinárodnými usmerneniami SAFA. Poskytuje komplexné informácie na optimalizáciu prevádzky farmy, ktoré ukazujú, kde existuje priestor na zlepšenie, alebo kde sa dosahuje konkurenčná výhoda. Berú sa do úvahy vedecké, obchodné a poľnohospodárske postupy a môžu motivovať poľnohospodárov, aby zlepšili svoju výkonnosť v oblasti udržateľnosti. Výsledkom je taktiež zvýšená transparentnosť a dôveryhodnosť spotrebiteľov voči takýmto poľnohospodárom. Christian Schader, vedúci

oddelenia hodnotenia trvalej udržateľnosti vo Výskumnom inštitúte pre ekologické poľnohospodárstvo (FiBL), hovorí: „Nástroj SMART- Farm je elegantným riešením k získaniu komplexného prehľadu o trvalej udržateľnosti farmy, porovnaní fariem v regiónoch a medzi nimi, a medzi rôznymi typmi poľnohospodárskych podnikov“.

Workshop EIP-AGRI o nástrojoch pre environmentálnu výkonnosť fariem

Ako môžu byť podporované/propagované nástroje environmentálnej udržateľnosti pre poľnohospodárov? Poľnohospodári sa stretli s vývojármi a ďalšími používateľmi nástrojov udržateľnosti k riešeniu otázky „Nástroje pre environmentálnu výkonnosť fariem“ na workshope EIP-AGRI v chorvátskom Záhrebe v termíne 7. a 8. februára 2017. Program SMART bol prezentovaný ako príklad nástroja udržateľnosti na tomto workshope. Všetky prezentácie z workshopu a podkladové dokumenty sú k dispozícii na internetovej stránke: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/event/eip-agri-workshop-tools-environmental-farm>

Ďalšie informácie:

Kontakt Christian Schader: christian.schader@fibl.org

Zdroj:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_smart_12092017_en.pdf

Fotodokumentácia:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/field_core_attachments/nw_smart_12092017_en.pdf

Voľný preklad do slovenského jazyka: Ing. Michaela Töröková

Neprešlo jazykovou úpravou.